

TIETOA SP-RAHASTOYHTIÖSTÄ, SEN MENETTELYTAVOISTA JA RAHOITUSVÄLINEIDEN RISKEISTÄ

Sijoituspalvelujen tarjoajien on annettava asiakkaalle ennen rahoitusvälinettä ja sijoituspalvelua koskevan sopimuksen tekemistä riittävät tiedot itsestään ja tarjoamistaan palveluista. Tähän tiedotteeseen on koottu lainsäädännön edellyttämää ennakkotietoa Sp-Rahastoyhtiö Oy:n (myöhemmin Rahastoyhtiö) tarjoamista palveluista, palvelun kohteena olevista rahoitusvälineistä, niihin liittyvistä riskeistä, asiakasvarojen säilyttämisestä, rahoitusvälineeseen sekä palveluun liittyvistä kuluista ja palkkiosta. Kaikki ennakkotiedot, sopimusehdot ja asiakaspalvelu annetaan suomen kielellä. Tarvittaessa tietoa voidaan antaa myös ruotsin kielellä.

Rahastoyhtiö on Finanssivalvonnan myöntämä toimilupa harjoittaa seuraavia sijoituspalveluja:

- 1) Sijoitusrahastotoiminta
- 2) Sijoitusneuvonta
- 3) Omaisuudenhoito
- 4) Vaihtoehtorahastojen hoitaja

Tiedot Rahastoyhtiöstä

Sp-Rahastoyhtiö Oy
Sp-Fondbolag Ab (rinnakkaistoiminimi ruotsiksi)
Sp-Fund Management Company Ltd (rinnakkaistoiminimi englanniksi)
Säästöpankkien Varainhoito (aputoiminimi)
Sparbankens Kapitalförvaltning (aputoiminimi ruotsiksi)

Y-tunnus: 1795631-6
Osoite: Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki
Puh. +358 (0)10 436 6500
Fax. +358 (0)10 436 6559

Valvova viranomainen

Finanssivalvonta on Rahastoyhtiön ja rahastojen toimintaa valvova viranomainen.

Finanssivalvonnan yhteystiedot ovat:
Postiosoite: Finanssivalvonta, PL103, 00101 HELSINKI,
Vaihde: 010 831 51

www.finanssivalvonta.fi

Finanssivalvonnan toimipaikka sijaitsee Helsingissä osoitteessa Snellmaninkatu 6.

Sijoittajien korvausrahasto

Rahastoyhtiö toimii Sijoittajien korvausrahaston jäsenenä. Sijoittajien korvausrahasto kattaa täyden valtakirjan varainhoidon, mutta ei sijoitusrahastotoimintaa eli sijoitusrahastojen osuudenomistajat eivät kuulu Sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin.

Yhteydenpidossa käytettävät tavat

Asiakas voi olla yhteydessä Rahastoyhtiöön mm. puhelimitse, sähköisesti rahastoyhtiön asiamiehenä toimivan pankin verkkopankin tai Rahastoyhtiön nettisivujen kautta. Asiakas voi antaa rahastotoimeksiantoja asiamiesten konttorissa tai sähköisesti verkkopankin kautta kyseisen pankin hyväksymien tunnisteiden avulla. Rahastoyhtiö ja sen asiamiehet ovat velvollisia tunnistamaan asiakkaansa, mikä on syytä huomioida yhteydenotoissa.

Sijoitusrahastot sekä erikoissijoitusrahastot ja vaihtoehtorahastot

Rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen ja erikoissijoitusrahastojen ominaisuudet on kuvattu kunkin rahaston osalta avaintietoasiakirjassa ja säännöissä. Avaintietoasiakirjasta ilmenevät myös kunkin rahaston osalta perittävät palkkiot sekä olennaisimmat riskit. Rahastoyhtiön hallinnoimat erikoissijoitusrahastot kuuluvat vaihtoehtorahastoihin.

Sijoittajalla on oikeus saada ennen rahasto-osuuden merkintää maksutta rahastoesite, avaintietoasiakirja, vuosikertomus ja sen jälkeen ilmestynyt puolivuotiskatsaus. Nämä ovat saatavissa merkintäpaikoissa sekä internetissä osoitteessa www.saastopankki.fi. Rahasto-osuuksien arvot ovat saatavissa asiamiehinä toimivien pankkien konttoreissa ja Sp-Rahastoyhtiö Oy:ssä sekä internetissä osoitteessa www.saastopankki.fi.

Sijoitusneuvonta

Rahastoyhtiön asiakkaille sijoitusneuvonnassa suosittelemat ratkaisut toteutetaan pääasiassa Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemilla tuotteilla, mikä tarkoittaa sitä, että Rahastoyhtiön tarjoama sijoitusneuvonta on luonteeltaan ei-riippumatonta.

Raportointi

Rahasto-osuudenomistajille raportoidaan vähintään vuosittain tapahtumat ja rahastosijoituksen markkina-arvo.

Rahoitusvälineisiin ja sijoituspalveluihin liittyvät kulut ja palkkiot

Rahastoyhtiö perii hallinnoimiensa rahastojen merkinnöistä, lunastuksista ja hallinnoinnista rahaston kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisen palkkion. Rahastokohtaiset palkkiot löytyvät kunkin rahaston avaintietoasiakirjasta ja kulloinkin voimassa olevasta hinnastosta. Mikäli yksittäisen toimenpiteen hintaa ei ole määritelty palveluhinnastossa taikka siitä ei ole erikseen sovittu, Rahastoyhtiö on oikeutettu perimään toimenpiteen aiheuttamat kulut ja kohtuullisen palkkion.

Asiakasluokitus

Rahastoyhtiö luokittelee asiakkaansa kolmeen ryhmään: ei-ammattimainen ja ammattimainen sijoittaja sekä hyväksyttävä vastapuoli. Ei-ammattimaisella sijoittajalla on laajin sijoittajasuoja. Tähän ryhmään Rahastoyhtiö luokittelee lähtökohtaisesti esimerkiksi luonnolliset henkilöt sekä yhteisöasiakkaat, jotka eivät harjoita aktiivisesti arvopaperikauppaa tai joilla ei muutoin ole riittävää tietämystä ja kokemusta sijoitustuotteiden riskien ymmärtämiseksi. Asiakas voi tietyillä edellytyksillä pyytää luokittelun muuttamista. Tarkempia tietoja asiakasluokittelusta löytyy Rahastoyhtiön kotisivujen Sijoittajainformaatio -osiosta.

Soveltuvuuden arvioiminen

Ennen kuin Rahastoyhtiö tarjoaa asiakkaalle sijoitusneuvontaa, Rahastoyhtiön on saatava riittävät tiedot asiakkaan sijoitustavoitteista ja riskinkantokyvystä, sijoituskokemuksesta ja sijoitustietämyksestä sekä asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien tappionsietokyky, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Rahastoyhtiöllä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Jos Rahastoyhtiö ei saa riittäviä tietoja, se ei voi varmistua tarjotun ratkaisun soveltuvuudesta asiakkaalle. Mikäli Rahastoyhtiö katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu sovellu asiakkaalle, Rahastoyhtiön on ilmoitettava tästä asiakkaalle eikä se voi silloin suositella kyseistä rahoitusvälinettä tai palvelua asiakkaalle.

Rahastoyhtiö arvioi hankkimiansa tietojen perusteella, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys ehdotetun ratkaisun riskien ymmärtämiseksi. Rahastoyhtiö kartoittaa asiakkaan sijoitusprofiilin, jossa Rahastoyhtiö käy asiakkaan kanssa läpi edellä kuvatut selvitettävät tiedot ja analysoi sen perusteella asiakkaalle soveltuvat sijoitustuotteet ja -palvelut sekä sijoitusten hajauttamisen. Rahastoyhtiö tallentaa saamansa tiedot ja kyseiset tiedot ovat salassapitovelvollisuuden ja luovutusrajoitusten piirissä. Tarkempia tietoja

soveltavuuden arvioimisesta löytyy Rahastoyhtiön kotisivujen Sijoittajainformaatio -osion Asiakasluokittelu -dokumentista.

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet ja toimeksiantojen käsittely

Rahastoyhtiö noudattaa toiminnassaan julkaisemiaan toimintaperiaatteita toteuttaessaan ei-ammattimaiseksi tai ammattimaiseksi luokiteltujen asiakkaidensa rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja tai Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen lukuun tehtäviä toimeksiantoja. Asiasta tarkemmin Rahastoyhtiön kotisivujen Sijoittajainformaatio -osiosta löytyvästä dokumentista.

Asiakasvarat

Rahastoyhtiön asiakkaiden rahasto-osuudet säilytetään Rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä Suomessa. Sijoitusrahastoissa oleva varallisuus pidetään erillään Rahastoyhtiön varallisuudesta eikä sijoitusrahastojen varallisuutta voida siten käyttää Rahastoyhtiön omien vastuiden kattamiseen. Rahastoyhtiön rahastojen merkintätileillä olevat asiakkaiden rahavarat säilytetään kunkin rahaston omalla merkintätileillä, erillään rahastoja hallinnoivan Rahastoyhtiön varoista.

Riskit

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellisia riskejä. Asiakkaan tulee tarkoin perehtyä rahoitusvälineen, tarjottavaan palveluun sekä sijoitusmarkkinoihin ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Sijoitusriski on yleensä sidoksissa sijoituksen odotettuun tuottoon. Mitä suurempaa tuottoa tavoitellaan, sitä suuremman riskin on oltava valmis hyväksymään. Riskit ovat erilaisia sijoitustuotteesta ja -palvelusta riippuen. Tarkempia tietoja rahoitusvälineiden ja -palveluiden riskeistä löytyy rahastoesitteestä ja tämän tiedotteen liitteestä 1.

Asiamiehen ja sidonnaisasiamiehen käyttö

Rahastoyhtiö käyttää palvelun tarjoamisessa asiamiehiä. Sen sijaan Rahastoyhtiö ei käytä sidonnaisasiamiehiä.

Luotettava hallinto ja eturistiriidat

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esimerkiksi asiakkaan ja Rahastoyhtiön välillä, mihin saattaa liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös Rahastoyhtiön ja sen henkilökunnan tai kahden rahastoyhtiön asiakkaan välille. Rahastoyhtiöllä on käytössä hallituksen hyväksymät toimintaperiaatteet eturistiriitatilanteiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaateissa on kuvattu ne menettelytavat, joita Rahastoyhtiö käyttää ja ylläpitää sen estämiseksi, että eturistiriitatilanteet vahingoittaisivat asiakkaiden etua.

Kannustimet

Sp-Rahastoyhtiö maksaa ja vastaanottaa erilaisia kannustimiksi luokiteltuja palkkioita, maksuja ja muita etuisuuksia eri yhteistyökumppaneilta ja muilta kolmansilta osapuolilta lainsäädännön määrittelemissä puitteissa. Rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastuspaikkana toimivat pankit saavat kannustinpalkkiota rahastomyynnin perusteella. Kannustinpalkkion suuruus voi perustua rahastomerkintöihin, lunastuksiin tai pankin kautta merkittyyn rahastokantaan.

Keskustelujen ja viestien tallentaminen

Rahastoyhtiö tallentaa sijoituspalveluiden tarjoamiseen liittyvät Asiakkaan kanssa käytävät keskustelut ja viestit. Rahastoyhtiöllä on oikeus käyttää puhelin- ja muita tallenteita todisteina mahdollisesti ilmenevien erimielisyyksien ratkaisemisessa ja muihin Asiakkaalle erikseen ilmoittamiinsa tarkoituksiin.

Rahastoyhtiöllä on velvollisuus luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä. Kopio Asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen ja vaihdettujen viestien tallenteista on saatavilla pyynnöstä viiden vuoden ajan. Toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tallenteita säilytetään seitsemän vuoden ajan.

Verot

Sijoittajan tulee kiinnittää huomiota siihen, että rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Sijoittajan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätösten tekoa. Sijoittajan tulee huomata, että verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan ja verokannat ja muut verotusta koskevat seikat voivat muuttua. Rahastoyhtiö ei vastaa verolainsäädännössä, oikeus- tai verotuskäytännössä tapahtuvista muutoksista eikä näiden mahdollisten muutosten huomioon ottamisesta. Tarkempaa tietoa on saatavilla Verohallinnon osoitteessa www.vero.fi. Lisätietoja antavat myös verotoimistot.

Tietosuoja

Rahastoyhtiö käsittelee asiakkaidensa ja verkkopalvelun käyttäjien henkilötietoja tietosuojalain ja muun lainsäädännön mukaisesti ja huolehtii yksityisyyden suojan ja pankkialaisuuden toteutumisesta henkilötietojen käsittelyssä. Tietojen käsittelyä on kuvattu asiakasrekisterin tietosuojaselosteessa, joka on saatavilla Rahastoyhtiön toimipaikasta ja Rahastoyhtiön kotisivujen Sijoittajainformaatio -osiesta.

Asiakasvalitusten käsittely

Rahastoyhtiö on määritellyt periaatteet ja menettelytavat asiakasvalitusten ja -palautteiden käsittelyyn. Periaatteiden ja menettelytapojen tavoitteena on, että asiakkaiden yhteydenotot käsitellään huolellisesti voimassa olevien säädösten mukaisesti. Asiakas voi toimittaa valituksen Rahastoyhtiölle postitse, Rahastoyhtiön kotisivujen (www.saastopankki.fi) kautta tai Rahastoyhtiön asiamiehenä toimivan pankin konttorin kautta.

Rahastoyhtiö pyrkii vastaamaan asiakasvalitukseen ilman aiheetonta viivytystä ja siten, että ensimmäinen yhteydenotto asiakkaaseen valituksen vastaanottamisesta tapahtuisi kahden viikon kuluessa. Lisäksi asiakkaalle ilmoitetaan käsittelyn etenemisestä ja jos käsittely viivästyy, asiakkaalle ilmoitetaan, milloin valitus todennäköisesti saadaan käsitellyksi. Asiakasvalitukset ja -palautteet sekä niiden käsittelyyn liittyvät toimenpiteet taltioidaan luotettavan jälkiseurannan mahdollistamiseksi ja asioista raportoidaan Rahastoyhtiön johdolle säännöllisesti.

Erimielisyyksien ratkaisu ja tuomioistuimen ulkopuoliset oikeussuojamenettelyt

Rahastosijoituksiin liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee ensisijaisesti ottaa yhteyttä Rahastoyhtiön asiamiehenä toimivan pankin konttoriin. Jos Rahastoyhtiön ja asiakkaan välillä syntyy rahastosijoituksiin liittyvää erimielisyyttä, josta ei päästä keskenään neuvotellen ratkaisuun, asiakas voi kääntyä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puoleen saadakseen sieltä palveluihin liittyvää tietoa sekä tarvittaessa saattaa erimielisyydet Sijoituslautakunnan käsiteltäväksi. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteystiedot ovat: Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki. Sähköposti info@fine.fi puh. (09) 6850 120. Lisätietoja ja yhteydenottolomake osoitteessa www.fine.fi.

Rahastojen tai pankin antaman sijoitusneuvonnan osalta asiakas saa palvelua käymällä asiamiespankin konttorissa tai olemalla yhteydessä sähköisesti pankin verkkopankin kautta pankin hyväksymien tunnisteiden avulla.

Liite 1**TIETOA RAHASTOISTA JA RAHOITUSVÄLINEIDEN RISKEISTÄ****RAHASTOT JA RAHASTO-OSUDET**

Sijoitusrahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö kerää yksityishenkilöiden, yhteisöjen ja säätiöiden varoja yhteen ja sijoittaa ne rahaston sääntöjen mukaan useisiin eri arvopapereihin ja muihin sijoituskohteisiin markkinoilla. Yhdessä varat muodostavat sijoitusrahaston. Sijoitusrahastojen varat sijoitetaan lainsäädännön, viranomaisten määräysten ja rahaston sääntöjen mukaan riskin hajauttamisen periaatetta noudattaen. Rahastosijoittamiseen liittyy riski pääoman vaihtelusta. Riskin suuruus riippuu kyseisen rahaston sijoituskohteista ja -politiikasta.

Sijoitusrahaston omistavat sijoitusrahastoon sijoittaneet. Rahasto-osuus oikeuttaa rahasto-osuuksien määrän suhteessa jakautuvaan osuuteen sijoitusrahaston varoista ottaen huomioon rahasto-osuussarjojen ja -lajien suhteelliset arvot. Sijoitusrahaston varat säilytetään erillään muiden sijoitusrahastojen, rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön varoista. Rahaston varoja ei voida käyttää rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön velkojen katteeksi.

Sijoitusrahaston hallintoa hoitaa ja rahastoa edustaa rahastoyhtiö, joka myös ohjaa rahaston sijoitustoimintaa. Rahastoyhtiö toimii omissa nimissään rahastojen puolesta ja käyttää sijoitusrahastoissa olevaan omaisuuteen liittyviä oikeuksia. Rahastotoiminta on luvanvaraista ja sitä valvoo Finanssivalvonta.

Sijoitusrahasto ei ole Sijoittajien korvausrahastosuojan eikä talletussuojan piirissä.

Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen rahasto-osuuksien merkintä ja lunastus tapahtuu pankkipäivinä suomalaisten säästöpankkien ja POP Pankkien konttoreissa. Pankin kanssa verkkopankkisopimuksen tehneillä asiakkailla on mahdollisuus tehdä merkintä ja lunastus kyseisen pankin verkkopankissa. Sijoitusrahastoon sijoittaminen tarkoittaa sitä, että asiakas ostaa sijoitusrahaston osuuksia ja hänestä tulee näin rahaston osuudenomistaja. Lunastussäännöt on selostettu kunkin rahaston säännöissä. Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat sijoitusrahastot eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena millään säännellyllä markkinapaikalla.

Sijoitusrahastoissa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Tuotto-osuuksissa niiden osuus sijoitusrahaston tuotosta allokoidaan ja maksetaan tuotto-osuuksien omistajille. Kasvuosuuksissa osuudenomistajille ei makseta tuottoa, vaan kasvuosuuksille kuuluva tuotto lisätään kasvuosuuksien arvoon ja sijoitetaan uudelleen kasvuosuuksien arvon kasvattamiseksi.

Sijoitusrahastotyyppiä

Rahastot voi jakaa sijoitusrahastoihin (UCITS) ja vaihtoehtorahastoihin (AIF).

Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastoja sääntelee sijoitusrahastolaki, jossa määritellään esimerkiksi mihin sijoitusrahastot saavat sijoittaa ja miten varat pitää hajauttaa eri sijoituskohteisiin. Finanssivalvonta vahvistaa sijoitusrahastojen säännöt. Nämä rahastot ovat sijoitusrahastodirektiivin mukaisia sijoitusrahastoja eli UCITS-rahastoja.

Vaihtoehtorahastot ja erikoissijoitusrahastot

Vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaan yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista, jossa varoja hankitaan useilta sijoittajilta ja sijoitetaan määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa

tarkoitettua lupaa. Laki vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista määrittelee, miten vaihtoehtorahaston hoitajan toiminta on järjestettävä ja mitä tietoja sen on annettava viranomaisille ja sijoittajille. Finanssivalvonta ei vahvista vaihtoehtorahastojen sääntöjä.

Erikoissijoitusrahastot kuuluvat vaihtoehtorahastojen joukkoon. Erikoissijoitusrahastoiksi kutsutaan rahastoja, jotka poikkeavat sijoitusrahastolain mukaisesta riskin hajauttamisen periaatteesta. Rahaston nimestä on selvittävä, että se on erikoissijoitusrahasto.

Rahastoja luokitellaan myös sijoituskohteen mukaan

Rahastot luokitellaan usein sijoituskohteidensa mukaan. Sijoitusrahastoja on monen tyyppisiä riippuen sijoitusrahaston sijoituspolitiikasta. Erityyppisiä sijoitusrahastoja ovat esimerkiksi korkorahastot, osakerahastot, yhdistelmärahastot, rahastojen rahastot, alueelliset rahastot, toimialarahastot, hedge-rahastot, indeksirahastot ja kansainväliset rahastot.

Korkorahastot

Korkorahastot sijoittavat korkoa tuottaviin arvopapereihin, joiden tuotto-odotukset perustuvat korkomarkkinoiden antamiin mahdollisuuksiin. Sijoituskohteina voi olla mm. valtion, muiden julkisyhteisöjen ja yritysten liikkeelle laskemia sitoumuksia sekä muita ominaisuuksiltaan soveltuvia instrumentteja. Korkorahastoissa riski liittyy erityisesti korkotason muutoksiin sijoitusaikana. Korkorahaston sijoituksiin voi sisältyä myös mm. luottoriskiä.

Korkoriski on alhaisempi lyhyen koron rahastossa, jonka varat sijoitetaan sijoitusajaltaan alle vuoden arvopapereihin. Pitkän koron rahastot (ns. joukkolainarahastot) taas sijoittavat korkoa tuottaviin arvopapereihin, joiden juoksuaika on yli vuoden. Koska sijoitusaika on pidempi, on myös riskitaso lyhyen koron rahastoa korkeampi. Yleensä tällöin myös tuotto-odotus on korkeampi.

Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahastot sijoittavat sekä korkopapereihin että osakkeisiin, jolloin salkunhoitaja voi vaihtaa sijoitusten painopistettä osake- ja korkosijoitusten välillä rahaston sääntöjen puitteissa. Osakesijoitusten vuoksi yhdistelmärahaston tuotto-odotus ja riskitaso ovat yleensä korkorahastoja korkeampia.

Osakerahastot

Osakerahastot sijoittavat nimensä mukaisesti osakemarkkinoille. Osakerahastot seuraavat osakemarkkinoiden kehitystä, minkä vuoksi ne sisältävät enemmän riskiä. Osakerahastossa sijoitukselle voi odottaa korkeaa tuottoa, mutta myös sijoituksen arvon vaihtelu saattaa olla suurta. Osakerahastot pyrkivät vähentämään riskiä hajauttamalla sijoitukset useaan eri kohteeseen osakemarkkinoilla.

Rahastojen rahastot

Rahastojen rahasto sijoittaa varoja muihin rahastoihin. Rahastojen rahastoja on erilaisia, ja niiden riskeihin ja tuotto-odotuksiin vaikuttavat sijoituskohteena olevat rahastot. Rahastojen rahastoissa on huomattava, että kokonaiskulu näissä muodostuu rahastojen rahaston palkkiosta ja muista kuluista sekä alla olevien rahastojen kuluista.

RISKEISTÄ YLEISESTI

Rahaston arvon historiallinen kehitys ei ole tae sen tuotosta tulevaisuudessa. Kuhunkin yksittäiseen sijoitusrahastoon liittyvä riski määräytyy rahaston sijoituskohteiden ja -politiikan perusteella. Mitä korkeampaa tuottoa tavoitellaan, sitä suurempi on mahdollisuus sijoituksen arvon vaihteluun. Rahasto ei voi mennä konkurssiin, joskin markkinatilanteesta riippuen rahasto-osuuden arvo voi nousta tai laskea.

Rahastoon sijoittavien on myös otettava huomioon, että rahasto voidaan sulauttaa toiseen rahastoon tai rahasto voi jakautua kahdeksi tai useammaksi rahastoksi. Lisäksi rahasto voidaan lakkauttaa.

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä sijoittajan on syytä tutustua rahastoesitteeseen, avaintietoasiakirjaan sekä sijoitusrahaston sääntöihin, joista sijoittaja saa lisätietoja rahastosta ja sen riskeistä.

SIJOITUSRAHASTOJEN KESKEISIÄ RISKEJÄ

Aktiiviriski

Aktiiviriski on aktiivisen salkunhoidon tuloksena syntyvä riski suhteessa vertailuindeksiin ja se ilmenee siinä, kuinka voimakkaasti rahaston arvon kehitys heilahtelee suhteessa vertailuindeksin kehitykseen. Aktiivisella salkunhoidolla eli ottamalla aktiivista näkemystä sijoituskohteiden positiivisesta tai negatiivisesta kehityksestä, pyritään saavuttamaan vertailuindeksiä parempi tuotto.

Aktiivinen näkemys ilmenee yleensä siten, että rahastosalkun sijoitusten painotukset poikkeavat vertailuindeksistä. Salkunhoitaja ylipainottaa niitä sijoituskohteita, jotka näkemyksen mukaan antavat rahastolle paremman tuoton ja alipainottaa vastaavasti heikomman tuotto-odotuksen mukaisia sijoituksia.

Aktiiviriskin seurauksena rahaston arvonkehitys voi poiketa vertailuindeksin arvonkehityksestä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Vastaavasti passiivisella salkunhoidolla tarkoitetaan pysyttämistä vertailuindeksin mukaisissa sijoituksissa ja sillä pyritään saavuttamaan vertailuindeksin mukainen tuotto.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoitusrahastoon kohdistuvaa tappioriskiä, joka johtuu sijoitusrahaston sijoituskohteiden markkina-arvon vaihtelusta, joka aiheutuu markkinamuuttujien, kuten korkojen, valuuttakurssien ja osakkeiden hintojen tai liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden muutoksista.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoituskohteiden arvo voi muuttua yleisen korkotason noustessa tai laskiessa. Korkotason muutokset vaikuttavat yleensä käänteisesti rahaston arvoon eli korkotason nousulla on negatiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon ja korkotason laskulla on positiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon. Nousun ja laskun voimakkuus riippuu sijoitusten sijoitusaikasta – mitä pidempi sijoitusaika, sitä suurempi on korkojen muutoksen vaikutus rahaston arvoon. Korkoriskiä mitataan tyypillisesti modifioidulla duraatiolla. Esimerkiksi modifioitu duraatio 2 tarkoittaa sitä, että korkotason noustessa kerralla yhdellä prosenttiyksiköllä rahaston sijoitusten nykyarvo laskee 2 prosenttia.

Osakemarkkinariski

Osakkeisiin sijoittaviin rahastoihin liittyy aina riski sijoituksen markkina-arvon vaihteluista. Osakemarkkinoiden yleinen kehitys niillä markkina-alueilla, joihin rahasto sijoittaa, vaikuttaa rahaston arvoon. Rahaston arvo voi vaihdella voimakkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Pitkä sijoitusaika kasvattaa positiivisen tuoton todennäköisyyttä ja pienentää negatiivisen tuoton todennäköisyyttä.

Sektori- tai toimialariski

Sektori- tai toimialariskillä tarkoitetaan tietyn sektorin tai toimialan tulevaisuudennäkymien muutoksien vaikutusta rahaston sijoituskohteiden arvoon, jolloin tällaisten sijoitusten arvonkehitys voi poiketa huomattavasti osakemarkkinoiden yleisestä arvonkehityksestä.

Markkina-alueriski

Rahasto kohdistaa sijoituksensa suuressa määrin tietyn kohdemaan tai alueen arvopaperimarkkinoille, joten rahaston sijoituksiin voi kohdistua merkittävää maariskiä. Maariskillä tarkoitetaan maantieteelliseen alueeseen, talousalueeseen tai yksittäiseen valtioon kohdistuvaa riskiä, jolla voi olla vaikutusta rahaston sijoitusten arvonkehitykseen. Nämä riskit voivat olla esimerkiksi poliittisia tai taloudellisia tai talousalueen keskuspankkien korko- ja valuuttakurssipolitiikkaan liittyviä riskejä.

Tyyliriski

Sijoitustyyllillä tarkoitetaan sitä, että rahasto sijoittaa tietyn tyyliin tai kokosiin yhtiöihin ja siten sijoitusten jakauma voi poiketa tältä osin laajasta osakemarkkinasta. Tällaisia tyylirahastoja voivat olla esimerkiksi arvo-, kasvu-, osinko- tai pienyhtiöiden osakkeisiin sijoittavat rahastot. Tyyliriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoitustyyli vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen ja se voi poiketa merkittävästi arvopaperimarkkinoiden yleisestä arvonkehityksestä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä riskiä, että sijoitusrahaston sijoituksissa olevaa positiota ei voida myydä, muuttaa rahaksi tai sulkea vähäisin kustannuksin riittävän lyhyessä ajassa ja että tämä vaarantaa sijoitusrahaston kyvyn hoitaa osuuksien lunastuksen osuudenomistajan vaatimuksesta.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoituskohteiden arvo voi muuttua luottoriskilisten nousussa tai laskiessa arvopaperimarkkinoilla. Luottoriskillisellä tarkoitetaan lainan liikkeeseenlaskijan velkasitoumusten riskilisää suhteessa valtion liikkeeseen laskemiin velkasitoumuksiin. Luottoriskilisen muutokset vaikuttavat yleensä käänteisesti rahaston arvoon eli riskilisen nousulla on negatiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon ja riskilisen laskulla on positiivinen vaikutus sijoituskohteiden nykyarvoon. Luottoriski voi toteutua myös yksittäisen liikkeeseenlaskijan konkurssina, maksukyvyttömyytenä tai luottojen uudelleenjärjestelyinä.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan sijoitusrahastoon kohdistuvaa tappioriskiä, joka johtuu siitä, että liiketoimen vastapuoli saattaa laiminlyödä velvoitteensa ennen liiketoimeen liittyvän kassavirran lopullista selvittämistä.

Valuuttakurssiriski

Rahaston valuuttakurssiriski tarkoittaa sitä, että rahaston muiden kuin euromääräisten sijoitusten arvo vaihtelee valuuttakurssien muutoksista johtuen. Jos rahasto on euromääräinen, mutta sen sijoituskohteet ovat muissa valuutoissa, vaikuttavat valuuttakurssien muutokset sijoituksen arvoon. Valuuttojen muutokset suhteessa euroon vaikuttavat rahaston arvoon siten, että esimerkiksi rahaston USA:n dollarimääräisten sijoitusten arvo nousee USA:n dollarin vahvistuessa euroon nähden ja alenee USA:n dollarin heikentyessä euroon nähden.

Säilytys- ja selvitysriski

Selvitysriskillä tarkoitetaan riskiä menetyksestä, joka johtuu siitä, että arvopaperikaupan vastapuoli selvitystilanteessa ei toimi ennalta sovittujen ehtojen mukaisesti siitä huolimatta, että toinen sopijapuoli on toiminut sopimuksen mukaisesti. Riski voi toteutua, jos vastapuoli sopimuksen vastaisesti toimittaa arvopaperin tai maksun myöhässä tai muuten toimii vastoin sovittua tapaa.

Säilytysriskillä tarkoitetaan riskiä, että ulkomaisen arvopaperin paikallisen alisäilyttäjän hallussa olevat varat menetetään kokonaan tai osittain tämän huolimattoman tai petollisen toiminnan, maksukyvyttömyyden tai muun syyn perusteella.

Toimintatapojen eroista johtuen on selvitys- ja säilytysriskien toteutumisen todennäköisyys suurempi arvopaperitransaktioissa, joissa vastapuoli toimii kehittyvien maiden paikallisilla arvopaperimarkkinoilla kuin vastaavissa transaktioissa kehittyneillä markkinoilla.

Poliittinen riski

Rahaston sijoituskohteena oleviin markkinoihin sisältyy poliittista riskiä, joka saattaa realisoitua rahaston arvoon vaikuttavana markkinariskinä. Tämän kaltaisena poliittisena riskinä voidaan ymmärtää esimerkiksi sodat sekä yllättävät muutokset rahaston sijoituskohteena olevan markkina-alueen talouspolitiikassa tai poliittisessa ympäristössä, joilla saattaa olla odottamatonta vaikutusta rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin.

Lisäksi poliittinen riski voi ilmetä erilaisina sanktioina, kuten esimerkiksi veroseuraamuksina, valuuttasäännöstelynä ja varojen kotiuttamisen vaikeuttamisena ulkomailta. Näillä tekijöillä saattaa olla vaikutusta rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin tai rahastojen lunastusaikatauluihin.

Toimintariski

Toimintariskillä (operatiivisella riskillä) tarkoitetaan sijoitusrahastoon kohdistuvaa tappioriskiä, joka johtuu rahastoyhtiön riittämättömistä sisäisistä menettelyistä ja henkilöihin ja järjestelmiin liittyvistä puutteista ja ulkoisista tapahtumista ja johon sisältyy oikeudellinen ja sopimusriski sekä sijoitusrahaston puolesta käytetyistä kaupankäynti-, selvitys- ja arvonmääritys-menettelyistä johtuva riski.

Force Majeure -riskit

Force Majeure -riskeillä tarkoitetaan sopimuksista riippumattomia, ennalta arvaamattomia ja ylivoimaisia seurauksia aiheuttavia tekijöitä, jotka merkitsevät riskiä toiminnan jatkuvuudesta ja joista sopimusosapuolet eivät tyypillisesti ole vastuussa. Force Majeure -riskejä voivat olla esimerkiksi vakavat luonnonkatastrofit, kapinat, lakot ja sotatilat. Force Majeure -riskien realisoituminen saattaa vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden hintoihin tai rahaston mahdollisuuksiin käydä arvopaperikauppaa.

KESTÄVYYSRISKEISTÄ

Sp-Rahastoyhtiöllä on käytössä eri lähestymistapoja vastuulliseen sijoittamiseen ja kestävyysriskien huomioimiseen sijoitustoiminnassa.

Sp-Rahastoyhtiössä vastuullisuuden periaatteiden soveltaminen on integroitu suoraan osaksi sijoitusprosessia. ESG-tekijöiden (ympäristö-, sosiaali- ja hallintotekijät) huomioiminen ja arviointi tapahtuvat osana sijoituspäätöksentekoa ja -analyysiä. Salkunhoitaja arvioi sijoituskohteen vastuullisuuteen liittyviä olennaisia riskejä ja mahdollisuuksia osana muuta sijoituskohteen analyysiä.

Sp-Rahastoyhtiö sulkee suorien sijoitustensa ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä sopimuksia (nk. Global Compact) ja jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa. Sp-Rahastoyhtiö poissulkee suorien sijoitustensa ulkopuolelle myös tietyt hiilenkäyttäjät ja -tuottajat, tupakanvalmistajat sekä kiistanalaiset aseet. Sp-Rahastoyhtiö suosii yhteistyökumppaneiden valinnassa YK:n tukeman vastuullisen sijoittamisen aloitteen eli PRI-periaatteet allekirjoittaneita toimijoita.

Tarkemmat kuvaukset Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen lähestymistavoista ja kestävyysriskien huomioon ottamisesta sijoitusprosessissa löytyvät Sp-Rahastoyhtiön nettisivuilta Vastuullisen sijoittamisen periaatteista ja Omistajaohjauspolitiikasta.

Kestävyysriskien huomioon ottamisesta Sp-Rahastoyhtiön tekemissä sijoituspäätöksissä ja sen antaman sijoitusneuvonnan osa-alueena ei oleteta syntyvän merkittävää haitallista tuottovaikutusta.